

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ

ΤΙ ΑΞΙΖΕΙ ΕΝΑ ΓΛΥΚΟ ΦΙΛΙ

ΕΚΕΙΝΗ τραγουδοῦσε τὰ τραγούδια πού τῆς ἔμαθαν τὰ πουλιά καὶ τὰ τραγουδοῦσε καλύτερα ἀπὸ τὰ πουλιά. Ἐκεῖνος ἔπαιζε τὸ ντέφι σὰν τσιγγάνος, μὰ καλύτερα ἀπὸ κάθε τσιγγάνο· κι' ἔτσι πήγαιναν τὸ δρόμο τους παίζοντας καὶ τραγουδώντας. Ἰδιοὶ ἦσαν; Οὐτ' αὐτοὶ δὲν ἤξεραν. Θυμοῦνται μονάχα πὼς ποτὲ δὲν εἶχαν κοιμηθῆ σὲ στῶμα, ποτὲ δὲν εἶχαν φάει σὲ τραπέζι. Οἱ ἄνθρωποι πού κάθονται σὲ σπίτια καὶ τρῶνε σὲ στρωμένα τραπέζια, δὲν ἦσαν συγγενεῖς τους· αὐτοὶ οὔτε εἶχαν συγγενεῖς, οὔτε εἶχαν σπιτικό. Μικροὶ, μικροὶ, τόσο μικροὶ πού μόλις μιλοῦσαν, ἔσμιξαν στὴ μέση τοῦ δρόμου, ἐκεῖνη ἔβγαине μέσ' ἀπὸ ἕνα θάτο, ἐκεῖνος ἀπὸ ἕνα χαντάκι, — ποιὲς κακὲς μανάδες τὰ εἶχαν παρατήσει; — κι' εὐθὺς γελώντας ἐπιάσθησαν χέρι μὲ χέρι. Ψιλόβρεχε ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα, μὰ πέρα μακριὰ ὁ οὐρανὸς ξαστέρωνε καὶ χρυσόφεγγε ὁ ἥλιος. Περπάτησαν κατὰ τὸν ἥλιο. Ἀπὸ τότε ὅλο τὸν ἴδιο δρόμο τραβοῦν, κατὰ τὴ μεριά πού κάνει καλωσύνη. Θὰ πέθαιναν βέβαια ἀπὸ τὴ δίψα καὶ ἀπ' τὴν πείνα ἂν δὲν ἔτρεχαν τὰ κρυσταλλένια ποτάμια, ἂν ἡ σπλαχνικὲς χωριάτισσες δὲν τοὺς ἔρριχναν πού καὶ πού καμμιά γωνιά ψωμιοῦ τόσο ξερῆ, πού δὲν μποροῦσαν νὰ τὴ φᾶνε ἢ κόττες. Ἦταν μιὰ λύπη νὰ θλέπη κανεὶς τὰ ἔρημα αὐτὰ παιδιὰ ἔτσι ἀχαμνά καὶ χλωμά. Μὰ ἕνα πρωτὶ — ἦσαν πειὰ μεγαλούτσικα — ξαφνίστηκαν ὅταν ζύπνησαν μέσ' στοῦ χορτάρι κοντὰ στὴ ρίζα ἐνὸς δέντρου καὶ εἶδαν πὼς εἶχαν κοιμηθῆ χωρὶς νὰ τὸ νοιώσουν μὲ σμιγμένα στόματα.

Ἦσαν πὼς ἦταν γλυκὸ τὸ φιλὶ καὶ δὲν ἐξεχώρισαν ζυπνητὰ τὰ χεῖλη πού εἶχαν σμίξει κοιμισμένα. Ἀπὸ τότες, δὲν τοὺς ἔννοιαζε πειὰ γιὰ τὴ φτώχεια τους.

Ἡ ἀγάπη γλυκαίνει

ὅλες τὶς πίκρες τοῦ κόσμου.

Τυλιγμένα σὲ λίγα κουρέλια, ψιλόβρεχε ἀπὸ τὸν ἥλιο, μουσκεύονταν ἀπ' τὴ βροχὴ μὰ δὲ ζήλευαν καθόλου ἐκεῖνους πού φοροῦσαν χρυσοῦρα ροῦχα πὸ καλοκάφι, γούνες τὸ χειμῶνα. Εἶνε καλὰ καὶ τὰ τρύπια ροῦχα ὅταν μ' αὐτὰ ἀρέση κανένας σ' ἐκεῖνον π' ἀγαπᾷ, καὶ πόσες ἀρχόντισσες δὲν

θάλλαζαν τὸ πλούσιό τους φόρεμα μὲ τὸ κουρελοντυμένο μὰ ὡμορφο κορμὶ μιανῆς φτωχούλας; Γυρίζοντας ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ κι' ἀπὸ πολιτεία σὲ πολιτεία, ἔστεκαν μπροστὰ σὲ πλουσιόσιπα ὅποτε θλέπανε ἀνοιχτὰ τὰ παράθυρα, μπροστὰ σὲ μαγαζιά πού ἔπιναν καὶ γλεντοῦσαν χωριανοί. Ἐκεῖνη τραγουδοῦσε κι' αὐτὸς ἔπαιζε τὸ ντέφι του. Ἄν τοὺς εἶδαν τίποτε ἐχάιρονταν κι' ἂν δὲν τοὺς εἶδαν δὲν πικραίνονταν πολὺ καὶ πήγαιναν πάρα πέρα. Κι' ἂν ἦταν νὰ κοιμηθοῦν νηστικοί, τί τάχα; Μπορεῖ νάχη κανένας τὸ στομάχι ἀδειανὸ ὅταν ἔχη γεμάτη τὴν καρδιά.

Μιὰ φορὰ μονάχα βρέθηκαν κ' οἱ δυὸ πολὺ θλιμμένοι. Ἦταν κρύος, παγωμένος καιρὸς. Τρεῖς μέρες δὲν τοὺς εἶχε κανεὶς ἐλεήσει· μόλις στεκόντουσαν στὰ πόδια τους, νοιώθοντας τόση δύναμι καθέννας, ὅση ἔφτανε γιὰ νὰ στηλώση τὸν ἄλλον. Πήγαν καὶ τρύπωσαν μέσα σ' ἕνα ἀχυρῶνα, μὰ ὁ ἀχυρῶνας ἦταν ὀρθάνοιχτος κι' ὁ ἀέρας μπαινόβγαине ἐκεῖ. Ὅσο κι' ἂν ἀγκαλιάστηκαν σφιχτὰ, ἔτρεμαν, ἔτρεμαν ἀπ' τὸ κρύο καὶ δὲν εἶχαν ὄρεξι γιὰ φιλὶ τὰ νηστικά τους στόματα. Τὰ δύστυχα! Ἀπελπισμένα γιὰ σήμερα δίχως ἐλπίδα γι' αὔριο. Τί θὰ κάνουν, τί θ' ἀπογίνουν ἂν δὲν τοὺς λυπηθῆ καμμιά ψυχὴ σπλαχνικὴ; Νὰ πεθάνουν ἔτσι μέσ' στὴν πρώτη νύχτη τους, παρατημένα ἀπ' ὄλους;...

— Γιατὶ νὰ μὴν ἔχουμε τάχα κι' ἐμεῖς ὅ,τι ὄλος ὁ κόσμος ἔχει; Εἶνε τόσο μεγάλο πράμα λίγη φωτιὰ γιὰ ζεστασιά,

λίγο ψωμὶ γιὰ δεῖπνο; Ἄλλοι νὰ κοιμοῦνται ἡσυχα-ἡσυχα σὲ καλοζεσταμένα σπίτια κι' ἐμεῖς ἐδῶ νὰ τρεμουλιάζουμε σὰν πουλάκια χωρὶς φτερά, χωρὶς φωλιά!...

Ἔτσι ἔλεγε ἐκεῖνη μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια. Μὰ ἔξαφνα τοὺς φάνηκε σὰν νὰ πέθαιναν καὶ πήγαν στὸν παράδεισο. Ἐνα φῶς ὀλόχρυσο τοὺς περιτριγύρισε καὶ μιὰ γυναίκα σὰν ἄγγελος πρόβαλε μέσ' ἀπ' τὸ φῶς. Ἦταν χρυσοκόκινα ντυμένη καὶ κρατοῦσε χρυσὸ ραβδί στὸ χέρι.

— Κακότυχα παιδιὰ, τοὺς εἶπε. Ἡ δυστυχία σας μ' ἔκανε νὰ σᾶς συμπονέσω κι' ἔρχομαι νὰ σᾶς φέρω βοήθεια. Ὡς τώρα εἴσαοτε φτωχότερα ἀπὸ τὸν πιὸ φτωχὸ, ἀπὸ τώρα κι' ἐμπρὸς θὰ γίνετε πλουσιώτερα ἀπ' τὸν πιὸ πλούσιο. Θὰ κάνετε σὲ λίγο καιρὸ τόσα πλούτη πού δὲν θὰ βρῖσκετε σ' ὅλη τὴ χώρα κάσσοις γιὰ νὰ τὰ θάλετε.

Ἄκουσαν τὰ λόγια αὐτὰ καὶ θαρροῦσαν πὼς ὄνειρεύονται.

— Καὶ πὼς θὰ γίνῃ αὐτὸ, καλὴ κυρά; ρώτησαν.

— Ἐγὼ εἶμαι ἡ καλὴ σας Μοῖρα κι' ὅ,τι προστάξω θὰ γίνῃ, τοὺς εἶπε. Ὅποιος λοιπὸν ἀπ' τοὺς δυὸ σας ἀνοίγει τὸ στόμα, ἕνα φλουρὶ χρυσὸ θὰ πέφτῃ ἀπ' τὰ χεῖλη του, καὶ δεύτερο καὶ τρίτο καὶ ἄλλα ἀπὸ κοντὰ.

Αὐτὰ εἶπε ἡ μοῖρα καὶ χάθηκε. Ἐκεῖνος κι' ἐκεῖνη θαμνωμένοι ἀπὸ ὅ,τι εἶχαν ἀκούσει ἔστεκαν μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα — καὶ ἀπὸ τὰ χεῖλη τους ἔπεφταν φλουριά καὶ φλουριά, βενέτικα, κωνσταντινάτα, λογιῆς-λογιῆς.

***

Ἐπειτα ἀπὸ λίγα χρόνια, σ' ὅλον τὸν κόσμον ἦταν ξακουστὸ ἕνα ἀντρώγυνο, ἕνας ἀρχοντας καὶ μιὰ ἀρχόντισσα πού κάθονταν σ' ἕνα παλάτι μεγάλο ἴσαμε μιὰ πολιτεία, λαμπερὸ σαν οὐρανὸς μὲ τᾶστρα, γιὰτὶ ὄλοι οἱ τοῖχοι του ἦσαν μαρμαρόχτιστοι καὶ στολισμένοι μ' ἀτίμητα πετράδια. Καὶ πάλι ἀπ' ἔξω δὲν ἦταν τίποτε μπροστὰ στὸ ὅ,τι ἦταν μέσα. Δὲν θάβρισκε τέλος ἂν ἀρχινοῦσε κανεὶς νὰ πῆ τὸ τί καὶ πὼς καὶ τί λογιῶν στολιδία θαλμένα ἦσαν ἐκεῖ μέσα. Ἐτυφλώνονταν τὰ μάτια ἀπ' τὴ λαμπράδα καὶ οἱ νοικοκυραῖοι ἔκαναν γιορτὲς καὶ πανηγύρια πού

δὲν μποροῦσε οὔτε βασιλεὺς νὰ τοὺς παραβγῆ.

Ἀπὸ τόπο σὲ τόπο τὸ πρᾶμα μαθεύτηκε καὶ στὴ χώρα πού εἶνε ἡ Μοῖρες. Καὶ μιὰ ἀπ' αὐτὲς — ἐκεῖνη πού φάνηκε στὸν ἀχυρῶνα ντυμένη χρυσοκόκινα — κίνησε νὰ πάη νὰ δῆ εὐτυχισμένους ἐκεῖνους πού ὅ,τι εἶχαν τὸ χρωστοῦσαν σ' αὐτὴ.

Ἐφτασε στὸ παλάτι κατὰ τὸ βράδυ-βράδυ καὶ μπῆκε στὴ χρυσὴ κάμαρη πού κάθονταν ὁ ἀρχοντας καὶ ἡ ἀρχόντισσα μονάχοι. Μ' αὐτοὶ ἀντὶ νὰ δείξουν χαρὰ πού τὴν εἶδαν ἔπεσαν κ' οἱ δυὸ στὰ πόδια της μὲ τὰ μάτια γεμάτα δάκρυα.

— Πὼς γίνεται αὐτὸ; ρώτησε ξαφνιασμένη καὶ ὠργισμένη ἡ Μοῖρα. Δὲν εἶστε εὐχαριστημένοι ἀκόμη; Ἀχάριστοι, τί ἄλλο θέλετε;

— Καλὴ κυρά, εἴμαστε τόσο δυστυχισμένοι, πού θὰ πεθάνουμε ἀπ' τὴ λύπη μας, ἂν δὲν μᾶς σπλαχνιστῆς, ἀπάντησαν ἐκεῖνοι.

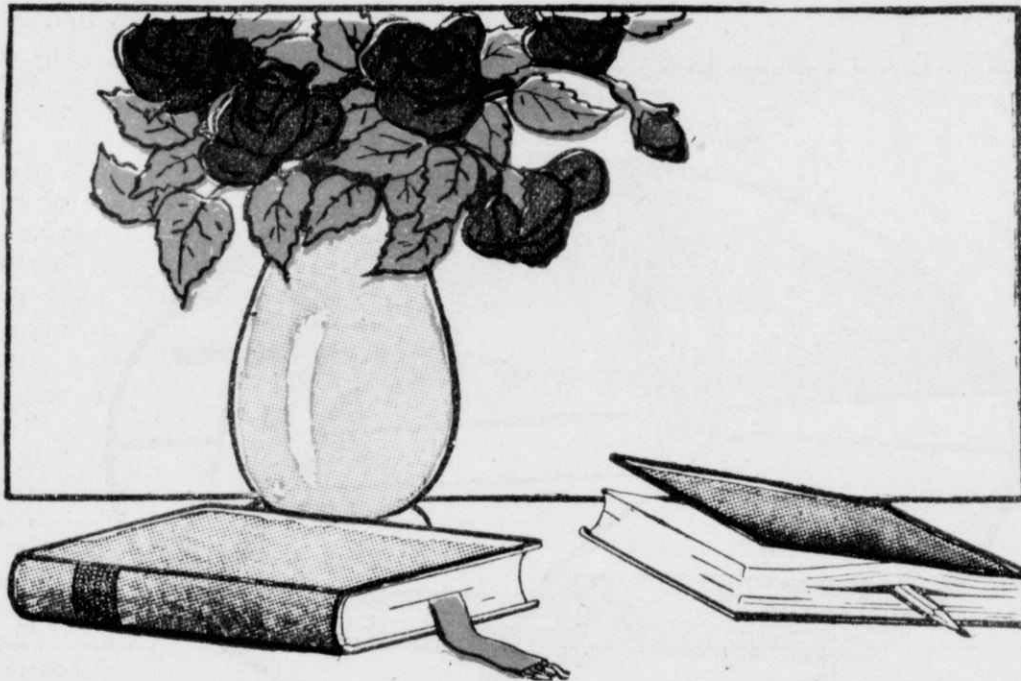
— Δὲν ἔχετε ἀρκετὰ πλούτη;

— Ἐχομε μὲ τὸ παραπάνω.

— Μήπως θαρεθῆκατε νὰ πέφτουν ἀπ' τὰ χεῖλη σας μόνον φλουριά καὶ θέλετε ν' ἀλλάξουν; Θέλετε λοιπὸν καλύτερα νὰ προστάξω νὰ πέφτουν διαμάντια καὶ ζαφείρια, μεγάλα σὰν αὐγὰ περιστερῶν;

— Ὅχι, ὄχι, δὲν τὸ θέλουμε αὐτὸ.

— Πέστε μου λοιπὸν τί σᾶς κάνει νὰ πονήτε, γιὰτὶ ἐγὼ

Η ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΜΑΤΑΙΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

(Του Σουλλύ Πρυντόμ)

Σ' έκύτταξα στά ματια, μ' έκύτταξες και σύ... Και αγαπηθήκαμε... Και φιληθήκαμε... Μόνος στον κόσμο εγώ ήμου τότε... Και συ ήσουν μια άγνη ψυχή, γεμάτη καλωσύνη, χαρά γεμάτη. Για την αγάπη ήσουν γεννημένη ωραία μου, για την αγάπη ήσουν πλασμένη, έσύ, ω χαρά της ζωής μου...

"Ομως ή μοίρα τάφερε και ή ζωή μās χώρισε...

Και τώρα πλέω μόνος στο αιώσιο χάος της έρημης για μένα γής...

Κι' έσύ μακρυνά άλλους κυττάξεις κόσμους, άλλα ματάκια αγαπημένα συμπονείς...

"Ετσι είνε ωραία μου, έτσι!

Οί μάταιοι έρωτες της γής μια περιπέτεια είνε, μια περιπέτεια πού περνά.

Κι' εκείνος πού στο τέλος της αγάπης μοναχός θα μείνη, χωρίς να περιμένη πειά κανένα, θ' αναστενάξη πάντοτε για το χαμό μιας εύτυχίας πού πέρασε μαζί με τον καιρό, εκείνο τον παληό καλό καιρό.

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

(Του Χάινε)

Στο θράχο εκείνο πώς θα καθήσω; Θα θυμηθώ εκεί πάλι τα πρώτα φιλιά πού μουδίνες. Πόσος καιρός επέρασε από τότε! Πόσος καιρός!

Γιατί σ' αγάπησα; Το κύμα θα ρωτήσω...

Γιατί σ' έπίστεψα; Γιατί έχω κλάψει τόσο;

"Ετσι στο θράχο μόνος ως το θράδυ θέ να μείνω...

Κι' όταν το φεγγαράκι ύψηλά θα θγή και πάλι, τότε το κύμα γελαστό θα μ' απαντήσει για κείνα πού το ρώτησα.

Και το γιατί εκείνο θα το μάθω...

Γιατί σ' αγάπησα, γιατί σ' έπίστεψα, γιατί έχω κλάψει, όλα, όλα, γλυκειά μου, απόψε θράδυ στο θράχο εκείνο

δέν μπορώ να το θρω.

— Καλή κυρά, καλό είνε να ζεσταίνεται κανείς όταν κάνη κρύο, να κοιμάται σε πουπουλένια στρώματα, να τρώγη όσο θέλει όταν πεινά, μ' απ' όλα αυτά είνε κάτι καλύτερο: να φιλιέται κανείς χείλη με χείλη μ' εκείνον πού αγαπά. "Αλλοίμονο! από τον καιρό πού μās έδωκες πλούτη, αυτή ή χαρά έχασθη για μās. Κάθε φορά πού πάμε να σμιξουμε τα στόματά μας, φλουριά θγαίνουν ανάμεσα απ' τα χείλη μας και φιλούμε το κρύο αυτό χρυσάφι.

— "Α, είπεν ή Μοίρα, δέν το είχα συλλογιστή αυτό. Μά τώρα πεις δέν μπορεί να γίνη άλλοιως, πρέπει να τα πάρете απόφασι.

— "Οχι, ποτέ! λυπήσου μας, σπλαχνίσου μας. Δέν μπορείς να πάρης πίσω το χάρισμα αυτό πού μās έδωκες;

— Ναί. Μά θα χάσετε μαζί και όλα τα πλούτη, όσα έχετε και θα γίνετε όπως πρώτα φτωχοί, θεόφτωχοι.

— Και τί μās μέλλει για τα πλούτη;

— Καλά λοιπόν, ως γίνη κατά το θέλημά σας.

Και ή Μοίρα απλωσε άπάνω τους τόχρυσό ραβδί της...

Βρέθηκαν τότε πάλι μέσα σ' ένα άχυρωνα όρθάνοιχο κι' ό άερας μπαινόβγαينه εκεί κρύος και παγωμένος. "Οπως ήσαν τότε ήσαν και τώρα, νηστικοί, μισόγυμνοι. Τρεμούλιαζαν σαν πουλάκια χωρίς φτερά, χωρίς φωλιά. Μά δέν παραπονιούνταν. "Ησαν εύτυχισμένοι σμίγοντας τα χείλη σ' ένα σφιχτό, γλυκό, άτέλειωτο φιλή... ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ

τον παληό, θα τάχω μάθει...

Μόνο τα μάτια σου δέν θάχω κεί...

Νά τα κυττάζω και να κλαίω όπως και πριν.

ΟΤΑΝ ΣΕ ΒΛΕΠΩ

(Του Τέννυσσον)

"Όταν σε βλέπω το πρωί να θγαίνης, όταν περνās από κοντά μου, τόσο υπερήφανη, τόσο στητή, τόσο καμαρωτή...

"Η χάρη σου ή μαγευτική, κόρη ωραία, το νού μου παίρνει, μου καίει τα σωθηκά μου... Πώς να σε πώ, πώς να σε όνομάσω; "Ερωτα να σε πώ, Φλόγα, Καύμό, Δαιμόνιο; "Ω! λόγια δέν έχω, ούτε φωνή... Παιχνίδι είμαι στα χέρια σου, φτωχό πράμα και πάρε με, πάρε το νού μου, τη φωνή, τα λόγια... Και την ψυχή πού σου χαρίζω άπόψε, πάρτην κι' αυτή.

"Αρκει να μ' αγάπησης λίγο, κόρη ωραία, αρκει με τα ματάκια σου λίγο να με κυττάξης...

Κι' εγώ σαν άλλος ήρωας του παληού καιρού, έτοιμος θάμαι πάντα τη ζωή για σένα να τη δώσω.

ΔΥΟ ΣΚΙΕΣ

(Του Βίντερμανν)

Δυό σκιές γλυστρώνε στο σκοτάδι.

Το δάσος έρημο, κανείς δέν τους κυττάζει...

Μόσο ή σελήνη από ψηλά τους βλέπει και γελάει.

* * *

Δυό φαντάσματα, άσπρα φαντάσματα μέσα στα δέντρα χάνονται χάνονται του δάσους...

"Εκείνη ωραία, ύψηλή, υπερήφανη...

"Εκείνος, ένας ίππότης τολμηρός, ωραίος και νέος...

Το δάσος είνε έρημο, κανείς δέν τους κυττάζει... Και ή σκιές περνούν...

Και ή δυό σκιές γλυστρώνε στο σκοτάδι...

"Ενα μικρό σπιτάκι πάρα κάτω περιμένει.

"Ερωτική ζεστή φωλιά στην παγερή τη νύχτα μοιάζει... "Η δυό σκιές γλυστρώνε προς τα εκεί.

Κανείς δέν τους κυττάζει και οί δυό σφιχτά άγκαλιασμένοι, προχωρούν.

Πολύ γλυκά λογάκια ψιθυρίζει ό ένας στ' αυτί του άλλου.

"Ονειρα πόσα ό καθένας στην ψυχή του κλείνει!...

Μια πόρτα άνοίγεται και οί δυό έρωτευμένοι μπαίνουν...

Κανείς δέν τους κυττάζει... "Ενα φιλή ακόμα και ή πόρτα κλείνει... Πόση εύτυχία μέσα στο σπιτάκι!... Πόση χαρά σ' αυτή την έρημη φωλιά!...

ΘΑ ΦΥΓΩ ΑΠΟΨΕ

(Του Ρίχτερ)

Θα φύγω άπόψε, αγάπη μου, θα φύγω...

Για ένα ταξίδι μακρυνό τα μάτια μου διψούνε...

"Όπου κι' αν είσαι έλα μαζί, στο νού μου μέσα κλείνω, για σένα τόσα όνειρα, και τόσα μυστικά...

"Εκεί σε μια καινούργια πολιτεία, σε μια άλλη χώρα μακρυνή το κλάμα μου θα φέρω...

Σε άλλους τόπους πού ό έρωτας άνοίγει κάθε αύγή...

"Ελα! Νά φύγουμε μαζί... "Ελα, γλυκειά μου αγάπη...

Θα φύγω άπόψε, αγάπη μου, θα φύγω μόνος... Κι' εκεί μακρυνά σου, κόρη άγνη, έσένα θέ να σκέφτωμαι όσο να ξεψυχήσω.

Γιατί στο λέω, αγάπη μου, — στο λέω έμπιστευτικά — για σένα κάθε πόθος μου, κάθε χαρά, κάθε καύμός και λύπη, για σένα άπόψε απ' έδω φεύγω και ξενητεύομαι...

